

Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta

vuosikertomus 2024

Sisällysluettelo

Monikulttuurinen ja omintakeinen seurakunta	3
1. Kirkkoherran katsaus vuoteen 2024	4
2. Seurakuntatyö Oulun seudulla	7
3. Monikulttuurinen seurakuntatyö	10
4. Diakoniatyö	12
5. Kasvatustyö	13
6. Kirkkolaulu, ikonimaalaus ja muu kulttuuritoiminta	14
Ekumenia ja yhteiskuntasuhteet	16
7. Hallinto	16
8. Viestintä	18
9. Henkilöstö	19

Liitteet:

- 1) Pohjois-Suomen seurakunnan (Oulun seutu / Meri-Lappi / Pohjois-Pohjanmaa / Koillismaa) tilastotietoja 2024
- 2) Kainuun kappeliseurakunnan vuosikertomus ja tilastot 2024
- 3) Lapin kappeliseurakunnan vuosikertomus ja tilastot 2024
- 4) Tilasto ortodoksisesta väestöstä kunnittain
- 5) Kieliryhmät
- 6) Tilastotietoja Suomen ortodoksisesta kirkosta 2024

Monikulttuurinen ja omintakeinen seurakunta

Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta on jäsenmäärältään viidenneksi suurin Suomen ortodoksisen kirkon yhdeksästä seurakunnasta. Vuoden 2024 lopussa seurakuntamme jäsenmäärä oli 4349 (2023: 4440).

Pohjois-Suomen seurakunta on osa Suomen ortodoksisen kirkon Oulun hiippakuntaa. Kirkkomme kuuluu autonomisena arkkiepiispakuntana Konstantinopolin ekumeeniseen patriarkaattiin. Autonomisen aseman kirkkomme sai vuonna 1923. Oulun ortodoksinen hiippakunta perustettiin vuonna 1980.

Jokainen kirkkomme seurakunnista ja hiippakunnista on omintakeinen. Pohjois-Suomen seurakunnassa on liki kaksikymmentä eri kokoista, sekä ikä- ja etniseltä koostumukseltaan erilaista yhteisöä: Oulun, Kajaanin ja Rovaniemen alueet muodostavat varsin perinteiset kaupunkiseurakuntayhteisönsä, muualla laajan seurakuntamme alueella Pohjois-Pohjanmaalla, Meri-Lapissa, Koillismaalla, Kainuussa ja Lapissa on pieniä yhteisöjä.

Seurakuntamme on alueellisesti ja toiminnallisesti monimuotoinen. Seurakunnan keskus on Oulussa, mutta Kainuu ja Lappi muodostavat omat, toiminnalliset itsenäiset ja kulttuurisesti erikoislaatuiset kappeliseurakunnat.

Seurakuntamme jäsenmäärä oli vuoden 2024 lopussa 4349 (2023: 4440), vähennystä 91 henkeä. Tampereen ortodoksisen seurakunnan jäsenmäärä ohitti Pohjois-Suomen seurakunnan jäsenmäärän vuoden 2024 aikana.

Lisäksi seurakuntamme jäsenistä 302 luokitellaan poissaoleviksi, eli pääosin ulkomailla asuviksi.

Seurakunnassa on tällä hetkellä yksi katedraali, yhdeksän kirkkoa, seitsemän rukoushuonetta ja yksi kappeli. Seurakunnan pääkirkko on Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraali, joka on myös hiippakunnan hengellinen keskus. Kainuun kappeliseurakunnan keskuspyhäkkö on Kristuksen kirkastumisen kirkko Kajaanissa ja Lapin pyhän apostoli Andreuksen kirkko Rovaniemellä. Pyhäkköjen lisäksi jumalanpalveluksia toimitettiin ev.lut. seurakuntien tiloissa ja yksityiskodeissa.

Seurakuntamme jäsenistä 89 % on suomenkielisiä. Suomenkielisten jälkeen suurin ryhmä on venäjänkieliset, joita on noin 6 %. Saamea puhuvia on jäsenistä noin 2%. Ukrainankielisiä on 1%. Eri kieliryhmien edustajia on seurakunnassamme 24.

Hiippakunnan piispana toimii metropoliitta Elia, joka valittiin marraskuussa 2024

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispaksi, ja seurakunnan kirkkoherrana isä Marko Patronen. Kappeliseurakuntien työtä johtavat kappeliseurakuntien papit Kainuussa isä Reijo Marjomaa ja Lapissa isä Jaakko Vainio.

Yleensä merkittävin tapahtuma seurakunnassa on kahden viikon ajanjakso Lasaruksen lauantaista kirkkaan viikon loppuun, jolloin seurakunnan jumalanpalveluksiin ja muihin tapahtumiin osallistuu pitkälti yli 1000 ihmistä, ja jolloin kirkkoon liitetään 10-20 katekumeenia.

1. Kirkkoherran katsaus vuoteen 2024

Oulun, Kajaanin ja Lapin seurakunnat olivat sulautuneet yhdeksi Pohjois-Suomen seurakunnaksi vuoden 2022 alussa. Seurakunnan työntekijät ja luottamushenkilöt uurastavat edelleen uuden seurakunnan rakentamiseksi. Yhteinen visio on pitkälti luotu. Seurakunnan identiteetti on ortodoksinen, mutta kullakin alueella on omat luonteenpiirteensä. Tähän vaikuttavat paikalliset perinteet, historia ja jäsenistön ikä- ja etninen rakenne. Kussakin entisessä seurakunnassa elämä oli seurakunnan työntekijöiden ja vapaaehtoistoimijoiden vuosien yhteisen uurastuksen hedelmänä löytänyt aikaan ja paikallisiin olosuhteisiin sopivat toiminnan painopisteet ja toteutustavat. Nyt tuota kaikkea edelleen sovitetaan uudeksi kokonaisuudeksi ymmärtäen, että olemme pitkässä prosessissa. Onneksi kaikilla toimijoilla on yhteinen käsitys seurakunnan perustehtävästä. Hallintorakenteiden muuttuessa kirkon tehtävä maailmassa on muuttumaton.

Tarkoitus oli myös vuonna 2024 panostaa vahvasti kirkon perustoimintoihin: jumalanpalveluksiin, pyhiin toimituksiin, kasvatukseen tiettyjen ikäryhmien parissa, opetukseen, diakoniaan, maahanmuuttajatyöhön painopisteenä ukrainalaiset, kirkkotaiteisiin sekä ekumeenisiin ja yhteiskunnallisiin suhteisiin. Seurakunnan toiminnan pitkän tähtäimen strategia noudattaa Suomen ortodoksisen kirkon viiden vuoden strategian peruslinjoja seurakuntamme alueellinen laajuus ja ortodoksisen väestön hajanaisuus huomioiden. Uuden seurakunnan elämän alkuvuosien eletessä, voimme todeta olevamme vielä toiminnallisessa ja hallinnollisessa yhteistyössä varsin alussa, mutta etenemme siinä joka vuosi ”kukonaskeleen” verran.

Vuosia 2022-2024 ovat sävyttäneet Venäjän Ukrainaan kohdistama sotilaallinen hyökkäys ja sen johdosta seurakuntamme alueelle saapuneet tuhannet sotapolalaiset.

Olemme auttaneet Ukrainaa ja ukrainalaisia mahdollisuuksiemme mukaan. Hengellisen huolenpidon lisäksi olemme antaneet pakolaisille myös humanitääristä apua. Joskin sen

tarve on vähentynyt oleellisesti, sillä ukrainalaiset, oltuaan Suomessa yli vuoden, ovat voineet hakea kotikuntaoikeutta. Sen mukana ovat tulleet myös kunnan järjestämät palvelut.

Merkittävä haaste meille seurakuntana on saada alueellemme asettuneet ukrainalaiset löytämään hengellisen kotinsa Suomen ortodoksisesta kirkosta. Vuoden 2024 lopussa Suomessa kuntien asukkaiksi tulleet ukrainalaisia oli miltei 30 000. Vain pieni osa heistä on toistaiseksi liittynyt kirkkoomme. Ukrainalaisten kirkollinen integroiminen on edistynyt odotettua hitaammin. Oma kirkkomme on pyrkinyt reagoimaan tilanteeseen tarkoituksenmukaisesti, mutta ei ole onnistunut siinä optimaalisesti. Tämä on ymmärrettävää, sillä tilanne on meille kaikille uusi. Samalla on lisääntynyt ymmärrys, että pakolaisuuteen joutuneilla on ensi vaiheessa selvitettävänä monia peruselämiseen liittyviä kysymyksiä, ennen kuin tie vie kirkkoon.

Samalla kun olemme selkeästi tuominneet Venäjän hyökkäyksen ja Moskovan patriarkaatin johdon sille osoittaman tuen, olemme ottaneet huomioon, että meillä on sekä venäläisiä että ukrainalaisia seurakuntalaisia. Venäjänkielisiä seurakuntalaisia on jäsenistössämme lähes 300. Sodan pitkittyessä venäläisten ja ukrainalaisten rauhaista yhteiselo kirkossamme on meille yhä kasvava haaste. Oma arvioni on, että Venäjän hyökkäyksen alkuvaiheen aiheuttaman järkytyksen jälkeen monien venäläistaustaisten parissa ovat Venäjän propagandassa esillä pitämät ”sodan juurisyyt” nostaneet kannatustaan. Tämä näkemykseni ei perustu tutkittuun tietoon, vaan monien venäläisten ja ukrainalaisten kanssa käytyihin keskusteluihin.

Ukrainalaisten parissa tehtävää työtä on tukenamme ollut toteuttamassa rovasti Viktor Chernomorchenko lisälmesta. Isä Viktor pystyy palvelemaan sekä ukrainan- että venäjänkielisiä seurakuntalaisiamme. Hän on saapunut maahamme sotapakolaisena Khersonista.

Toinen merkittävä piirre seurakuntaelämässämme on nuorten ihmisten, erityisesti nuorten miesten rynnistäminen kirkkomme helmaan. Tämä ilmiö on aivan uusia ja saanut alkunsa koronavuosien jälkeen. Maailman epävakaus on myös osaltaan tämän ilmiön taustalla.

Nuoret ihmiset ja heidän etsintänsä on Jumalan meille asettama haaste, jolla voi parhaimmillaan olla myönteisiä ja kauaskantoisia vaikutuksia kirkkomme elämään. Tämä on tärkeää tiedostaa varsinkin, kun jäsenmäärämme tasaisesti laskee ja papistosta ja kanttoreista alkaa olla pula. Nuoria etsijöitä täytyy kasvattaa ja opettaa kärsivällisesti. Tämä on tärkeä nykypäivän panostus seurakunnassamme.

Korona-vuosina seurakunta otti digiloikan jumalanpalvelusten tuomisessa virtuaaliseen maailmaan. Oulun katedraalin jumalanpalveluksia on striimattu koronavuosista alkaen seurakunnan oman YouTube-kanavan kautta. Sen välityksellä on lähetetty jumalanpalveluksia, opetusiltoja ja kuoroesityksiä. Muualla seurakunnassa jumalanpalveluksia välitettiin virtuaalisesti joko säännöllisesti tai satunnaisesti.

Kasvatustyö lasten, nuorten ja aikuisten parissa on yksi tärkeimmistä seurakuntatyön painopisteistä nyt ja tulevaisuudessa. Lapsille tarkoitettussa kerhotoiminnassa saavutettiin hyviä tuloksia. Nuortenillat ja erityisesti kesän kristinoppileirit olivat merkittäviä kohtaamisia kirkkomme tulevaisuuden kannalta. Läsnäolo some-maailmassa on myös tärkeää. Uutena elementtinä on Oulussa aloitettu pyhän Patrikin piiri, joka keskittyy erityisesti nuorten miesten kirkolliseen kasvatukseen ja opetukseen.

Ortodoksisen kirkkovuoden pyhimät päivät vietetään pääsiäispyhinä. Lasaruksen lauantaista kirkkaan viikon perjantaihin ulottuva ajanjakso on kirkkovuotemme sydän. Jumalanpalveluksiimme osallistuu koko seurakunnan alueella pitkälti yli tuhat ihmistä. Pääsiäinen on myös kirkkoon aikuisiällä liittyneiden juhla. Yhä useampi heistä on iältään varsin nuori. Iloitsemme jokaisesta, joka löytää hengellisen kodin, lujan perustan ja rikkaan sisällön elämälleen pyhästä kirkostamme. Pääsiäisjuhla on erinomainen aika myös vahvistaa siteitä erityisesti lapsiin, nuoriin ja perheisiin. Normaalisti Lasaruksen lauontain tai palmusunnuntain virpovitsatalkoot sekä kirkkaan viikon koululaisjumalanpalvelukset kokoavat kirkkoäidin helmaan satoja ihmisiä, joiden yhteys omaan kirkkoon ei ole viikoittaista eikä edes joka kuukausi tapahtuvaa, vaan satunnaista, muutaman kerran vuodessa todeksi elettyä. Silti monille heistä oma kirkko merkitsee paljon. Kirkkoon voi olla kiinnittynään eri tavoin.

Seurakunnan henkilöstössä tapahtui vuoden 2024 lopulla muutos. Kajaanin ortodoksisen seurakunnan ja Kainuun kappeliseurakunnan kanttorina vuodesta 2016 toiminut kanttori Kai Tulehmo jäi eläkkeelle vuoden 2024 lopussa. Seurakunta on kiitollinen Kai Tulehmolle ahkerasta ja uskollisesta palvelemisesta. Kanttori Tulehmo on palvellut kirkkoamme kanttorina useassa seurakunnassa 1970-1980 -lukujen taitteesta alkaen. Hänen kohdalla kysymys on elämäntyöstä. Kainuun kappeliseurakunnan määräaikaaisena kanttorina aloitti vuoden vaihteessa kirkkomusiikin opiskelija Pia Koivurova.

Seurakunnastamme erosi viime vuonna vähemmän (-69; vuonna 2023: -76) kuin siihen liittyi (+80; vuonna 2023: +64). Kasteiden vähäisyyteen (12; vuonna 2023: 20) vaikuttaa osin alhainen syntyvyys. Tärkein tie ortodoksisen kirkon jäsenyyteen ovat katekumeenikurssit, joita järjestetään koko seurakunnan alueella joko livenä tai netissä. Kirkkoon liittyneistä noin puolet tulee kurssien kautta. Toinen puoli liittyneistä on pääosin maahanmuuttajataustaisia ortodokseja.

Diakonian saralla seurakuntamme järjesti joka viikko kesäaikaa lukuun ottamatta maksuttoman diakonia-aamiaisen Oulun seurakuntasalissa. Säännöllistä ruoka-aputoimintaa oli myös Rovaniemellä. Toiminnasta vastaa joukko vapaaehtoisia. Työntekijät jakoivat myös ruokakasseja avuntarvitsijoille em. paikkakunnilla. Diakoniatoiminnasta varttuneen seurakuntaväen parissa huolehtivat pääasiassa seurakuntamme työntekijät yhteistyössä tiistaiseurojen kanssa.

Seurakunnan talous rakentuu noin 89 prosenttisesti kirkollisverotuksen varaan. Seurakunnan vuoden 2024 veroprosentti oli 2,25.

Velkaa seurakunnalla oli vuoden 2024 lopussa 531 973 euroa (vuonna 2023: 741 782 euroa). Seurakunnan elämän suurin taloudellinen haaste liittyy kiinteistöihin, joiden määrä joissain paikoin ylittää toiminnallisen tarpeen.

Seurakuntamme talouden suuri menoerä viime vuonna olivat henkilöstökulut (45% menoista). Tilikauden 2024 ylijäämä on 67 233,17 euroa.

Olen kiitollinen seurakunnan luottamushenkilöille ja työntekijöille hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä laajan seurakuntamme alueella.

Uskon, että seurakunnan työntekijät, vapaaehtoistoimijat, luottamushenkilöt ja seurakuntalaiset jatkavat tästä eteenpäin seurakuntatyön kehittämistä ja siten viedä evankeliumin asiaa eteenpäin tuleville vuosille.

2. Seurakuntatyö Oulun seudulla

Oulun seudun seurakuntatyö jakaantuu neljään toiminta-alueeseen, jotka ovat Oulun seutu, Meri-Lappi, Pohjois-Pohjanmaan eteläosa ja Koillismaa.

Seurakuntatyöllä tarkoitetaan ensisijaisesti jumalanpalveluksia, seurakuntalaisten hengellistä palvelemista ja kirkon ykseyden toteutumista. Seurakuntatyön keskiössä on johdattaa niin uudet kuin vanhat seurakuntalaiset kirkon yhteyteen.

Kaikilla seurakunnan toiminta-alueilla toimitettiin säännöllisesti jumalanpalveluksia, sakramentteja ja muita pyhiä toimituksia. Lisäksi alueilla pyrittiin huolehtimaan seurakuntalaisten sielunhoidosta, kasvatus-, opetus- ja diakoniatyöstä. Seurakuntatyöhön kuuluvat myös ekumenia ja yhteiskuntasuhteet.

Toiminnan säännönmukaisuuteen kullakin toiminta-alueella vaikuttivat sekä käytettävissä olevat henkilö- ja aineelliset resurssit että alueen jäsenmäärä ja jäsenkehityksen tulevaisuuden näkymät. Työn painopisteissä huomioitiin, että palvelut olivat mahdollisimman monen seurakuntalaisen ulottuvilla.

Oulun kaupunki ja sen lähikunnat muodostavat seurakuntatyön osalta monipuolisen toiminta-alueen. Noin 1/3 seurakuntamme jäsenistä asuu Oulun seudulla. Alue on toimintansa osalta seurakunnan vilkkain. Sillä on myös muita toiminta-alueita merkittävästi suurempi kasvupotentiaali (lähes 220 000 asukasta, 35 000 opiskelijointa, satoja maahanmuuttajia jne.).

Pyhän Kolminaisuuden katedraali ja seurakuntakeskus Oulussa

Pyhän Kolminaisuuden katedraalilla on erityinen asema hiippakuntamme pyhäkköjen joukossa. Tämä johtuu jumalanpalveluselämän vilkkaudesta, verrattain runsaista osallistujamääristä ja pyhäkön katedraalistatuksesta. Jumalanpalveluksia katedraalissa on noin neljä kertaa viikossa. Erityisesti sunnuntailiturgiaan osallistujia on normaalisti 70-100 henkilöä, mikä on suhteellisesti suuri lukumäärä. Silti jumalanpalveluksiin osallistuu eri-ikäisiä ja eri etnisen taustan omaavia ihmisiä, mikä viittaa vahvaan seurakuntaelämään myös tulevinä vuosina ja vuosikymmeninä. Jumalanpalveluskielenä katedraalissa käytetään suomen lisäksi jossain määrin kirkkoslaavia, englantia, kreikkaa, ruotsia ja ukrainaa.

Katedraalin papistoon kuului seurakunnan vakituisten papiston lisäksi kaksi vuonna 2023 papiksi vihittyä henkilöä, jotka toimivat oto-periaatteella ja katedraalin isännöitsijän johdolla toimiva noin 5 henkilön avustajajoukko. Katedraalissa lauloi noin 10-18 hengen katedraalikuoro. Muita yhteisön vapaaehtoisia olivat kirkkokahvien ja -lounaiden sekä diakonia-aamiaisten järjestäjät, ikonimaalareita, yksi aikuiskasvatustyötä tekevä, ompelutyötä ja kirkkoleipien valmistusta tekeviä, yhteensä noin 50 hengen ryhmä.

Oulun katedraalista radioitiin kaksi jumalanpalvelusta vuonna 2024 (Yle Radio 1).

Kirkkokahveilla ja pyhälounailla on tärkeä osa seurakuntayhteisön elämässä. Normaalisti kirkkokahveja pidetään joka viikko (pois lukien kesäkuukaudet), yleensä sunnuntailiturgian jälkeen. Toiminnasta vastasi joukko vapaaehtoistyöntekijöitä.

katedraali oli avoinna arkisin klo 11-16 10.6.-9.8.2024.

Muhos, Utajärvi ja Vaala

Jumalanpalveluksia pidettiin Muhoksen ev.lut. seurakunnan tiloissa noin joka toinen kuukausi. Utajärvellä ja Vaalassa kaksi kertaa vuodessa.

Jumalanpalvelusten lisäksi ortodoksinen seurakunta huolehti pyhistä toimituksista ja diakoniasta reaktiivisesti. Seurakunnan työntekijöiden toimintaan kuuluivat diakoniakäynnit näiden paikkakuntien palvelukeskuksissa ja yksityiskodeissa.

Muhoksen ekumeenista praasniekkaa vietettiin Koortilan leirikeskuksessa 11.8.2024.

Jumalansynnyttäjän suojeluksen rukoushuone Vihannissa

Jumalansynnyttäjän suojeluksen rukoushuoneessa toimitetaan normaalisti jumalanpalvelus noin kerran kuukaudessa. Rukoushuoneessa elämää sävyttää seurakunta- ja hiippakuntarajat ylittävä yhteistyö: rukoushuoneen jumalanpalveluksissa kävi ihmisiä Kuopion ja Karjalan hiippakunnan alueelta, erityisesti Nivalasta. Tämä on oivallinen tapa yhdistää voimavaroja haja-asutusalueilla.

Toinen Vihannin rukoushuoneen elämää sävyttävä asia on pääosin isännöitsijän johdolla toteutuva yhteisöllisyys, mikä näkyy omaehtoisena rukoushuoneesta huolehtimisena, kirkollisten juhlien järjestelyinä ja yhteisön jäsenien keskinäisenä huolenpitona.

Vihannin jumalansynnyttäjän suojeluksen rukoushuoneen temppelijuhlaa vietettiin metropoliitta Elian johdolla 1.10.2024. Mukana oli papistoa ja seurakuntalaisia Kuopion seurakunnasta.

Jumalansynnyttäjän temppeliin käymisen rukoushuone Raahessa

Suurin ortodoksinen väestökeskittymä seurakunnan eteläosassa on Raahen kaupungin alueella. Kaupungin omistamassa vuokratilassa on pieni kirkkosali ja kokoontumistila. Paikalliset seurakuntalaiset ovat sisustaneet tilan ja pitävät siitä hyvää huolta. Jumalanpalveluksia Raahessa pidetään keskimäärin kerran kuukaudessa.

Vuoden päätapahtuma Raahessa oli temppelijuhla 20.-21.11.2024.

Sekä Vihannin että Raahen jumalanpalvelukset toimittaa pääsääntöisesti työpari, jonka sijoituspaikka on Kokkola. Papin ja kanttorin kulut katetaan kirkon yhteisistä varoista.

Kuusamo ja Pudasjärvi

Jumalanpalveluksia Kuusamossa pidetään normaalisti noin viisi kertaa vuodessa. Jumalanpalvelusten pitopaikkana Kuusamon ev.lut. seurakuntatalo ja perinteisesti elokuussa Hakalan perheen kotitasouna. Pudasjärvellä toimitettiin vedenpyhitys ja liturgia Liepeen pappilassa 10.8.2024.

Johannes Kastajan syntymän kirkko ja seurakuntasali Kemissä

Kemin kirkon jumalanpalveluksista ja muusta seurakuntaelämästä huolehtivat pääsääntöisesti 2. pappi ja 2. kanttori. Kemin kirkossa on seurakunnan toiseksi vilkkain jumalanpalveluselämä. Tämä johtuu seurakuntalaisten aktiivisuudesta: Kemin kirkossa on kesäaikaa lukuun ottamatta maallikkojohtoisia palveluksia arkisin. Jumalanpalveluksia Kemin kirkossa käytännössä joka viikko, papin johtama palvelus 4 kertaa kuukaudessa, kirkollisten juhlien yhteydessä useammin. Kemin kirkossa oli myös opintopiiritoimintaa noin kaksi kertaa kuukaudessa

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko Torniossa

Tornion kirkossa järjestettiin jumalanpalveluksia noin kerran kuukaudessa. Tornion kirkon yhteisö on seurakunnassamme ainoa, joka on enemmistöltään muun kuin suomenkielinen. Huomattava osa kirkon jumalanpalveluksiin osallistujista on Haaparannan puolella asuvia venäläisiä ja ukrainalaisia, jotka eivät ole virallisesti seurakuntamme jäseniä.

Tornion kirkon 140-vuotisjuhlaa vietettiin näyttävästi 14.9.2024. Kunniavieraana oli kirkon kunnostuksesta 1980-luvulla vastannut arkkitehti ja pappi Matti Porkka.

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone Tervolan Varejoella

Varejoen rukoushuoneessa pidetään 4-5 jumalanpalvelusta vuodessa yhteistyössä Lapin kappeliseurakunnan kanssa. Seurakunta on kyennyt panostamaan kirkolliseen toimintaan varsin vähän lähinnä käytettävissä olevien henkilöresurssien pienuudesta johtuen. Paikallisen kyläyhteisön kanssa on pyritty tekemään yhteistyötä erityisesti yhteisen joulunvalmistusjuhlan pyhittäjä Trifon Petsamolaisen muistopäivän 15.12. aikoihin.

3. Monikulttuurinen seurakuntatyö

Oulun ortodoksinen seurakunta on monikulttuurinen ja monikielinen. 6 % seurakuntalaisista puhuu äidinkielenään venäjää, ja kaikkiaan seurakunnassa puhutaan 24 eri kieltä. Ei-suomenkielisten osuus seurakuntalaisista on 11 %.

Monikulttuurisen toiminnan tehtävänä on seurakunnan alueella asuvien eri kieliryhmien ortodoksien tavoittaminen ja seurakunnan olemassaolon tekeminen tiettäväksi ortodoksitaustaisille maahanmuuttajille.

Suhteellisen vähäinen syntyvyys ja väestön ikärakenteesta johtuva kuolleisuus vaikuttavat merkittävästi jäsenmäärämme pitkän tähtäimen kehitykseen. Tästä syystä maahanmuuttajataustaisten integroiminen kirkkoomme on tärkeää kirkkomme elämän jatkuvuuden kannalta. Suuri puute tämän tavoitteen toteuttamiseksi on venäjän- ja ukrainankielisen kirkollisen työn vähäisyys. Tilannetta on hieman helpottanut ukrainalaisen, lisalmessa asuvan isä Viktor Chernomorchenkon neljä vierailua Oulussa ja Meri-Lapissa vuoden 2024 aikana. Tässä mielessä tilanne on hieman korjaantunut aikaisemmista vuosista.

Kullakin seurakunnan toiminta-alueella otetaan huomioon eri kieliryhmät mahdollisuuksien mukaan. Kullekin kieliryhmälle ei ole järjestetty erillistä jumalanpalveluselämää – se ei olisi monikulttuurinen paikalliskirkko -visiomme mukaista. Kaikki eri kieliryhmät pyritään kokoamaan yhteisen jumalanpalveluselämän piiriin. Näin ollen jumalanpalveluksissa pyritään käyttämään eri kieliä. Tämä on maahamme ja kirkkoomme kotoutumista edistävä signaali kirkkomme taholta ortodoksitaustaisille maahanmuuttajille. Eleenä se tuntuu vaatimattomalta, mutta sen vaikutus on suuri, kuten maahanmuuttajat asian itse ilmaisevat.

Keskeinen osa monikulttuurisuutta on ollut Ouluun pysyvästi sijoittuneet noin 200 Eritrean ortodoksia.

Olemme seurakuntana tarjonneet heille jumalanpalvelustilaksi katedraalin sunnuntaisin ja muutaman kerran vuodessa seurakuntasalin. Pidämme heihin aktiivisesti yhteyttä. Tilanne jatkuu samanlaisena toistaiseksi.

Keskeinen osa monikulttuurisuutta ovat ns. ruokabasaarit, joita seurakunnassamme ovat järjestäneet suomalaisten ja karjalaisten lisäksi venäläiset yhdessä muiden slaavilaistaustaisten kanssa sekä kreikkalaiset. Oulun seurakuntasalissa on järjestetty myös muutamia ukrainalaisten iltoja.

Yhdessä aterioiminen on yhdessä elämistä. Jumalanpalveluselämän lisäksi se on lähentänyt eri etnisten ryhmien välistä yhteyttä ja vahvistanut seurakunnan yhteisöllisyyttä.

Oleellista monikulttuurisuustoiminnassa on osoittaa arvostusta seurakuntamme elämässä mukana olevia etnisiä ryhmiä kohtaan.

Diakoniatyö

Yleinen diakoniatyö

Diakoniatyö on käytännön työtä vanhusten, sairaiden, syrjäytyneiden ja muilla tavoin avun tarpeessa olevien ihmisten parissa. Diakoniatyön tarkoituksena on aineellisen ja hengellisen avun antaminen niitä eniten tarvitseville, ja niille, joiden kohdalla yhteiskunnan tukiverkko ei jossain kohdin satunnaisesti pidä. Kirkon diakoniatyön kohteena ovat kaikki apua tarvitsevat, myös muut kuin kirkon jäsenet.

Seurakunnan diakoniatyö on pääsääntöisesti reaktiivista: apua pyritään antamaan sitä pyydettyäessä, vanhusten, sairaiden ja yksinäisten luona käydään joko asianosaisen itsensä tai hänen lähipiirinsä pyynnöstä. Pelkästään Oulun seudulla on useita sairaaloita ja kymmenittäin vanhusten palvelukoteja, joissa tuhansien asukkaiden joukossa on joitakin kymmeniä ortodokseja. Erityisesti joulun ja pääsiäisen aikoihin pyritään vierailemaan vanhusten luona tavanomaista systemaattisemmin. Tämä on helpompi toteuttaa haja-asutusalueilla, joissa ortodoksien sijoittuminen alueen muutamiin palvelukoteihin ja sairaaloihin on helpommin todennettavissa kuin Oulussa. Vierailut vanhusten luona toteutetaan toisinaan yhteistyössä paikallisen tiistaiseuran tai muutamien seurakunta-aktiivien kanssa. Systemaattiseen työhön ei ole mahdollisuuksia.

Keskeinen diakonian muoto on tiistaiseuratoiminta. Oulun alueella toimii tiistaiseurat Oulussa, Vihannissa, Raahessa ja Meri-Lapissa.

Diakonia-aamiainen

Diakonian saralla seurakuntamme järjesti joka viikko kesäaikaa lukuun ottamatta maksuttoman diakonia-aamiaisen Oulun seurakuntasalissa. Seurakuntamme on mukana Prikka kierto -hankkeessa, joka on kehittänyt Ouluun hyötyruuan keskitetyn logistiikan toimintamallin. Verkostossa on 48 toimijaa, seurakuntamme yksi niistä. Ruoka-aputoimijat jakavat kauppojen lahjoittamaa ruokaa eteenpäin noin 10 000 kg joka viikkoa. Näin ollen toiminnasta ei koidu seurakunnalle juurikaan kuluja. Kyse on vähävaraisten palvelemisesta ja ruokahävikin vähentämisestä. Toiminnasta vastaa joukko vapaaehtoisia.

Aamiaisen katettiin vuoden 2024 aikana 33 kertaa (2023: 33). Kävijöitä yhteensä 1328, keskimäärin 40 ruokailijaa / kerta (2023: 1355, 41/ kerta).

Torstaiamu on valittu aamiaisen ajankohdaksi koordinoitusti ja porrastetusti Oulun tuomiokirkkoseurakunnan ja vapaaseurakunnan vastaavien toimintojen kanssa. Tämä toimintamuoto on tuonut uusia ihmisiä seurakunnan vapaaehtoistoiminnan piiriin.

Sekä diakonia-aamiaiset että kirkkokahvi ja pyhälounastoiminta johti ja koordinoi kondiittori Susanna Rättäri. Hänen toimintansa ansiosta aikaisempien vuosien paikoin kaaottiseen keittiötoimintaan on saatu sekä toiminnallista että taloudellista järkevyyttä.

Diakoniatoiminnasta varttuneen seurakuntaväen parissa huolehtivat pääosin seurakuntamme neljä tiistaiseuraa ja työntekijämme.

Oulun seurakuntakeskuksessa kokoontuivat säännöllisesti Oulun tiistaiseura, Oulun seudun ikonimaalarit ry., Pohjois-Vienä -seura, Salmi-kerho ja karjalankielen kerho.

Lisäksi seurakunta jakoi 30 euron ruokakortteja S-ryhmän liikkeisiin vähävaraisille joulun aikoihin.

4. Kasvatustyö

Seurakunnan kasvatustyöllä toteutetaan kirkon tärkeää perustehtävää antamalla jäsenille ja kirkkoon liittyville ortodoksista kasvatusta ja opetusta, tukemalla koulun uskonnonopetusta sekä perheiden kristillistä kasvatustyötä. Tärkeimpiä toimintamuotoja ovat kerhot, leirit ja tapahtumat.

Lapset

Varhaiskasvatus on yksi seurakuntamme kasvatuksen painopisteistä. Säännönmukaista kerhotoimintaa on Oulussa ja Meri-Lapissa. Oulussa kokoontuu sunnuntaisin pienille lapsille suunnattu kirkkokerho. Se on tärkeä osa katedraalin yhteisöelämää ja kasvatustyötä oli lasten sunnuntailiturgian alkuosan aikana kokoontuva, vapaaehtoisvoimin johdettu kirkkokerho, johon osallistui keskimäärin 7 lasta / kokoontuminen (2023: 7). Kokoontumiskertoja vuonna 2024 oli yhteensä 24 (2023: 30), käyntikertoja yhteensä 217 (2023: 219).

Lasten päiväleiri pidettiin Oulun seurakuntakeskuksessa 3.-7.6.2024, osallistujia 18. Perhepäivä järjestettiin Oulun seurakuntakeskuksessa 5.10.2024, osallistujia noin 60.

Koululaisjumalanpalveluksia pidettiin Oulussa kirkkaan viikolla 3.4. ja 4.4.2024 ja torstaina ja joulun alla 11. ja 12.12.2024, Kemissä kirkkaalla viikolla 5.4.2024 ja ennen joulua 13.12.2024. Jumalanpalvelusten yhteyteen järjestettiin myös ruokailut. Oulussa palveluksiin osallistui noin 100 koululaista / palvelus, Kemissä noin 25 / palvelus.

Teini-ikäiset

Merkittävin ja vaikutuksiltaan kauaskantoisin nuorisotyön muoto on kristinoppileiri. Se pidettiin Koortilan toimintakeskuksessa Muhoksella 8.-14.7.2024. Leirille osallistui 22 seurakunnan nuorta. Seurakunnan kustannuksella koulutettuja ohjaajia oli yhdeksän. Jatkokripari pidettiin niin ikään Koortilassa 15.-17.11.2024, mihin osallistui 12 nuorta ohjaajineen.

Oulun seurakuntakeskuksessa pidettiin nuorten iltoja vigilian yhteydessä lauantaisin kaksi kertaa kuukaudessa. Osallistujia oli 10-20 nuorta / ilta. Aktiivisia nuoria on Oulun seudulla noin 25.

Aikuiset

Merkittävä aikuiskasvatustyön muoto ovat kirkkoon liittyjille ja kirkosta kiinnostuneille tarkoitettu katekumeenikurssi, joita Oulussa pidettiin syyskuusta 2023 huhtikuuhun 2024 isä Tuukka Rantasen vetovastuulla. Katekumeenikurssilla Oulussa kävi 30 ihmistä, joista liittyi kirkkoon kevätkaudella 25 henkilöä. Kaiken kaikkiaan liittyneitä Oulun seudulla oli yhteensä 35. Katekumeeniopetusta on pidetty myös virtuaalisesti srk:n YouTube -kanavalla, jonne videot jäävät kuunneltaviksi tulevinakin vuosina. Isä Tuukka Rantasen apuna tässä toiminnassa oli mukana teol.yo Jukka Mäntymäki.

Lisäksi vuonna 2024 Oulussa kokoontuivat Tie traditioon -jatkokurssi (5 kertaa, osallistujia 5-8 /kerta), Raamattupiiri verkossa (7 kertaa, 10 osallistujaa / kerta) sekä Sururyhmä (7 kertaa, 4 osallistujaa /kerta). Näitä kutakin veti Jukka Mäntymäki.

5. Kirkkolaulu, ikonimaalaus ja muu kulttuuritoiminta

Kirkkolaulu

Katedraalikuoro lauloi pääosin Oulun katedraalin jumalanpalveluksissa noin 60 vuoden aikana. Ohjelmisto ja tavoitteet ovat enemmän musiikkia harrastaneille.

Laululintuset toimi opetuskuorona, jonka kautta voi kehittää taitojaan ja on mahdollisuus nousta ”seuraavalle tasolle”

Kirkkolaalupiirissä tarjotaan lauluharrastusta kaikille laulutaitoon katsomatta. Se on suunnattu enemmän seniori-ikäisille, koska kokoontuu päiväpiirinä

Slaavilaisessa kuorossa venäjän- ja ukrainankielisillä on mahdollisuus osallistua omankielisten palvelusten harjoituksiin

- *Meri-Lapin laulajiin* (toimipaikka Kemi) on saatu muutama uskollinen lauluharrastaja. Tämä ryhmän taso on noussut merkittävästi.

Lisäksi kanttorit osallistuvat ekumeenisen kvartetin toimintaan. Kvartetti laulaa Oulun yliopiston avajais-, joul- ja pääsiäishartauksissa.

Erityisiä musiikillisia tapahtumia vuoden aikana:

- * 6.2. kanttorien kuoron konsertti ev.lut Tuomiokirkossa
- * 17.3. katedraalikuoro osallistui Marianpäivän messuun vanhalla kappelilla
- * 18.5. katedraalikuoro esiintyi tohtoripromootiossa Tuomiokirkossa
- * 9.5. katedraalikuoron YLE:n äänitys: Äitienpäivän rukoushetki, joka tuli ulos 12.5.
- * Melodoksen konsertit 2.6. Oulussa ja 4.6. Hailuodossa (kokoonpanossa Leena Lomu, Eeva Hartemaa, Reijo Kinnunen ja isä Marko Patronen)
- * 15.8. katedraalikuoron konsertti Taiteiden yössä, jossa oli myös mukana Laululintusia (konsertti oli luonteeltaan opetuksellinen, jossa tutustuttiin ortodoksiseen elämänpolkuun kirkkomusiikin kautta)
- * 14.9. Tornion kirkon 140-vuotisjuhlan palvelukset ja konsertti
- * 24.11. katedraalikuoro äänitti YLE:lle jouluaaton ehtoopalveluksen ja joulupäivän liturgian
- * 28.11. katekumeeneille kirkkomusiikkiesitelmä, jossa myös kuoro lauloi
- * 12.12. Lucia juhla, "Elämäni joululaulu" Kemissä
- * 18.12. seurakunnan joulujuhlassa Oulussa "Elämäni joululaulu"
- * 20.12. kuorojen yhteinen illanvietto musisoiden eri instrumentein (kuorossamme on paljon soittajia)

Ikonimaalaus

Oulussa kokoontui joka toinen lauantai Oulun seudun ikonimaalarit ry., joka lahjoittaa seurakunnalle laadukkaita ikoneita.

Ikonimaalaustoimintaa on myös Meri-Lapissa, Iin seudulla ja Raahessa.

Muu kulttuuritoiminta

Oulussa pidettiin Taiteiden yö 15.8. Katedraalin ovet olivat avoinna klo 12-20, toimitettiin akatistos sekä katedraalikuoro antoi konsertin.

6. Ekumenia ja yhteiskuntasuhteet

Oulussa järjestetään ekumeenisia jumalapalveluksia yhdessä luterilaisten seurakuntien ja katolisen seurakunnan kanssa kahdeksan kertaa vuodessa. Lisäksi seurakunnallamme on jatkuvaa, kuukausittaista yhteydenpitoa laajan alueemme eri luterilaisiin seurakuntiin. Yhteistyö myös tuomiokapitulin kanssa on jatkuvaa.

Yhteiskuntasuhteita vaalittiin monissa eri yhteyksissä, erityisesti Oulun kaupungin, yliopiston, ammattikorkeakoulun ja puolustusvoimien kanssa. Korkeakoulujen lukuvuoden avajaisjumalanpalvelus sekä joul- ja pääsiäishartaudet ovat ekumeenisia, ja niissä seurakunta on ollut mukana yli kymmenen vuoden ajan.

Kaupungin ja puolustusvoimien järjestämissä tilaisuuksissa ovat piispa ja kirkkoherra vakiovieraina.

7. Hallinto

Seurakunnan hallinnon tehtävänä on turvata seurakunnan ja kirkon perustehtävän toteutuminen. Seurakunnan taloushallintoa hoidetaan yhteistyössä kirkon taloustoimiston kanssa. Seurakunnan päivittäisestä hallinnoinnista vastaa kirkkoherra kanslianhoitajan avustamana.

Pohjois-Suomen seurakunnalla on edustajia Suomen ortodoksisen kirkon keskushallinnossa. Isät Jaakko Vainio ja Rauno Pietarinen sekä kanttori Kaisa Pahkala ovat Oulun hiippakunnan pappis- ja kanttoriedustajat kirkolliskokouksessa.

Luottamuselimet

Seurakunnassa ylintä päätäntävaltaa käyttää seurakunnanvaltuusto, joka valitsee toimeenpanovallan käyttäjäksi seurakunnanneuvoston. Valtuusto valitsee avukseen lakisääteiset lautakunnat ja neuvosto valitsee tarvittavat toimikunnat.

Seurakunnanvaltuusto kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa. Päätöspykälä oli 42.

Kokoonpano vuonna 2024:

Leena Fofonoff, 1. varapuheenjohtaja
Maija Hakala
Tiina Hynninen-Lahdenperä, puheenjohtaja
Jukka Jokiranta

Santeri Keränen (muutti pois srk:n alueelta)
Keijo Koskenharju, 2. varapuheenjohtaja
Ulla Kyllönen
Sauli Laakkonen
Kalle Lehto
Susanna Myrskykari
Eeva Pulkkinen
Juha Suistio
Tarja Tuovinen
Anita Valkama
Marko Patronen
Pekka Jylänki (Santeri Keräsen tilalle 9.11.2024 alkaen)
Meeri Ylinampa
Hanna-Maaria Kiprianoff, kolttasaamelaisten edustaja (puheoikeus)

Seurakunnanneuvosto kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa, päätöspykälä 56.

Kokoonpano vuonna 2024:

Risto Lappalainen
Sampo Niittyviita, pääkirkon isännöitsijä
Ritva Olsen
Marko Patronen, puheenjohtaja
Petri Patronen, varapuheenjohtaja
Mikko Rajanen
Reijo Marjomaa
Reija Portti
Kaisa Pahkala, pappien ja kanttorien edustaja (puheoikeus)
Jaakko Vainio, kappeliseurakunnan pappi, Lappi (puheoikeus)

Kiinteistölautakunta kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa. Kokoonpano vuonna 2024:

Tuula Jokiranta, sihteeri
Matti Kallo
Pekka Myllylä
Heikki Määränen
Ari Tuutti, puheenjohtaja

Marko Patronen, kirkkoherra
Jaakko Vainio, kappeliseurakunnan pappi, Lappi
Reijo Marjomaa, kappeliseurakunnan pappi, Kainuu

Diakoniatoimikunnan toiminta hoidettiin työntekijöiden johdolla, yhdessä vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

Nuorisotyötoimikunta toimi niin ikään työntekijöiden johdolla omana toimialatiiminä ja keskittyi leirien ja tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen.

Seurakunnan lähetyspiiri on eri tapahtumien yhteydessä kerännyt huomattavan summan lähetystyön ja kansainvälisen diakonia tukemiseen Filantropia ry:n kautta.

Seurakunnan tilintarkastajina vuonna 2024 toimivat Tilitoimisto A. Karppinen Oy:stä varsinainen tilintarkastaja Kari Salompää ja kirkon edustajana Antti Rovamo. Varatilintarkastajina olivat A. Karppinen Oy:stä Anne Karppinen-Salompää ja kirkon edustajana Osmo Kurola.

8. Viestintä

Viestintä on keskeinen osa seurakunnan ja kirkon toimintaa. Viestinnän tehtävänä on antaa tietoa seurakunnasta ja sen toiminnasta sekä tukea ja vahvistaa ortodoksista uskoa ja seurakuntayhteyttä. Seurakunnan viestinnästä vastaa kirkkoherra, toteutuksesta seurakunnan viestintätiimi: isä Tuukka Rantanen, kanttori Kaisa Pahkala ja isä Reijo Marjomaa.

Seurakunnalla on oma YouTube-kanavan jumalanpalvelusten, opetustilaisuuksien ja musiikkituokioiden striimausta varten.

Tiedotus

Keskeiset seurakunnan tiedotuskanavat ovat seurakunnan omat nettisivut (www.psorth.fi), Aamun Koitto -lehti sekä Facebook.

Omien internetsivujen ja Facebook-tilien kautta on helppoa välittää ajankohtaista tietoa seurakunnan jumalanpalveluselämästä ynnä muista tapahtumista sekä eri toimipiirien toiminnasta.

Nettisivut ovat myös oiva kanava ytimekkäälle kirkolliselle opetukselle. Sivujen sisältöä ja ilmeä kehitellään jatkuvasti. Tarkoituksena on pitää sivut selkeinä ja helposti käytettävänä.

Eriyistapauksissa seurakunta on ilmoittanut toiminnastaan myös Kalevassa. Lisäksi kirkollisia ilmoituksia julkaistaan Lounais-Lappi -lehdessä ja tarvittaessa eri paikallislehdissä.

Seurakunta lähettää onnittelukirjeet 50-vuotiaille ja sitä vanhemmille seurakuntalaisille heidän täyttäessään ns. tasavuotia. Onnittelukirje lähetetään myös lapsen syntymän johdosta. Tervetulokirje lähetetään kaikille seurakuntaan muuttaneille ja liittyneille.

9. Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli kertomusvuonna seuraavat päätoimiset henkilöt:

Oulu: kirkkoherra, rovasti TM Marko Patronen, pastori TM Tuukka Rantanen, kanttorit dir.cant. Juhani Matsi ja TM Leena Lomu sekä kanslianhoitaja Eeva-Kaarina Parrila. Lisäksi Oulun aluetta avustivat Kokkolasta käsin pastori TT Johannes Pulkkanen ja kanttori Lasarus Blomster.

Kainuu: kappeliseurakunnan pappi Reijo Marjomaa ja kanttori Kai Tulehmo.

Lappi: kappeliseurakunnan pastori TM Jaakko Vainio ja kanttori TM Kaisa Pahkala, pastori TM Heikki Harvola ja kanttori Disa Piispa-Harvola.

Lämmin kiitos ja siunauksen toivotus kaikille seurakuntamme työntekijöille, avustaville papeille isä Kari Paakkolalle ja isä Osmo Kurolalle, isännöitsijöille, luottamushenkilöille, uskonnonopettajille ja seurakuntamme eri alueilla toimivilla lukuisille vapaaehtoisille.

Seuraavissa kappaleissa on kappeliseurakuntien pappien tarkemmat kuvaukset kappeliseurakuntien toiminnasta vuonna 2024.

Marko Patronen
kirkkoherra

OULU, P. POHJANMAA, KOILLISMAA JA MÄRI-LAPI

Pohjois-Suomen ortodoksisen seurakunnan jumalanpalvelustilastot 2024

PALVELUS/TAPAHTUMA	Oulu	Kemi	Tornio	Vihanti	Raahe	Varejoki	Muhos	Kuusamo	Muu	Yhteensä	Osallistujia n.
Liturgia	81	32	9	12	11	5	4	5	3	162	10000
EPL-liturgia	7	1	1	1	1	1	1	1		14	220
Ehtoollisella käyntejä yht.	4237	330	412	305	193	82	121	71	33	5784	5784
Vigilia	46	1		1	1					49	704
Ehtoopalvelus	64	32	1			1				107	2105
Aamupalvelus	22	3								25	177
Katumuskanoni	5	5		1	1					12	280
Vedenpyhitys	7	2	2	2	1	1	1		1	17	
Kasteliturgia	1									1	85
Kaste	12		1							13	260
Hautauspalvelus	20	5	2	1	2	1	7		5	43	1255
Muistopalvelus/litania	45	2	2	2	1	3	1			56	1260
Avioliittoon vihkiminen	2			1						3	120
Yleinen sairaanvoitelu	2	1								3	150
Rukouspalvelus	13	35	7	3		1	11			70	890
Ikonin pyhitys	67	18	5	3	4	2	20			119	
Kodin pyhitys	16	5	1	1						23	
Sairaan Ehtoollinen	33	8		2			8			51	
Katumuksen sakramentti	150	38	54	12	2		20			276	
Akatistos	5	7		2	1	2	1			18	384
Tiistaiseuran tilaisuus	16	7		4	6					33	
Ekumeeninen tilaisuus	4	1		2			1	1	1	10	

Kainuun kappeliseurakunnan vuosikertomus 2024

SISÄLTÖ

YLEISTÄ KAINUUSTA	2
SEURAKUNTATYÖ	2
NUORISO- JA LAPSITYÖ	3
AIKUISTYÖ JA -KERHOT	3
UKRAINALAISET	4
KIRKKOMUSIIKKI	4
PASTORAALINEN TYÖ	4
DIAKONIAITYÖ	5
TIEDOTTAMINEN	5
EKUMENIA	5
TYÖNTEKIJÄT	6
PAPISTO	6
SEURAKUNNAN KESKUS	6
LUOTTAMUSHENKILÖT	6
KATSE TULEVAISUUTEEN	6

LIITTEET

1.	Väestökehitys	8
2.	Jumalanpalvelukset ja toimitukset	9

YLEISTÄ KAINUUSTA

Kainuun kappeliseurakunta on osa Pohjois-Suomen seurakuntaa ja toimii yhdeksän kunnan alueella. Kainuuseen aiemmin kuulunut Vaala on myös Kainuun kappeliseurakunnan vastuualueita. Kainuu ja Vaala ovat olleet väestön kehityksen suhteen tappiollisia useita vuosia ja tämä heijastuu väistämättä myös ortodoksien määrään. Vuosien 2014-2023 aikana väestökato on ollut keskimäärin 42 henkilöä vuodessa, mutta vuoden 2024 jäsenkato on ”vain” 24. Ukrainalaisten osuus seurakuntaelämässä on ollut kolmena sodan vuotena kasvava.

Kainuun kappeliseurakunnan alueella on kolme kirkkoa ja kolme tsasounaa aktiivisessa jumalanpalveluskäytössä. Paltamon tsasouna odottaa purkamista.

SEURAKUNTATYÖ

Jumalanpalvelukset ovat seurakunnallista ydintoimintaa, jonka ympärille kaikki rakentuu ja jota varten seurakunnan henkilöstö- ja kiinteistöresurssit on valjastettu. Erityisesti Pyhä liturgia on seurakunnan keskeinen jumalanpalvelus. Pyhä Ehtoollinen on pyritty saattamaan mahdollisimman monen seurakuntalaisen ulottuville. Liturgiapalveluksia on toimitettu vuoden mittaan seurakunnan kaikissa pyhäköissä, sekä Vaalan ev.lut. seurakunnan tiloissa. Tässä periaatteessa ei ole muutoksia tapahtunut entisiin vuosiin verrattuna. Jumalanpalveluksia voitiin toimittaa lähes suunnitelmien mukaisesti, sillä Kainuun papin lomien aikana saatiin pappi Oulusta toimittamaan palveluksia.

Kajaanin kirkossa liturgia on toimitettu 33 kertaa kertomusvuonna. Vuodenvaihteen ja pääsiäisen seutu ovat Kajaanissa aktiivisinta aikaa. Sotkamossa, Kuhmossa ja Suomussalmella liturgia on toimitettu keskimäärin kerran viidessä viikossa. Liturgiapalveluksia toimitettu muutamia myös lauantaisin ja kaikkina kirkollisina juhlapäivinä. Tarkat palvelusten määrät selviävät liitteestä. Iltapalvelukset ovat alkaneet pääsääntöisesti klo 18.00 ja liturgiat klo 10.00.

Kasteet on pyritty toimittamaan ensisijaisesti pyhäköissä, mutta myös kotikasteita halutaan silloin tällöin. Kasteliturgian mahdollisuutta on tarjottu kaikille, mutta hyvin harva on halunnut tätä. Kaste mielletään edelleenkin hautajaisten ja avioliittoon vihkimisen tavoin yksityistilaisuudeksi, vaikka näiden palvelusten teologisessa sisällössä korostuu nimenomaan seurakuntayhteys. Avioliittoon vihkimisiä on ollut vain yksi. Hautajaisten suhteen on pyritty aina siihen, että pappi ja kanttori ovat mukana muistotilaisuudessa. Hautauspalvelukset ja niihin liittyvät muistotilaisuudet on pyritty hoitamaan mahdollisimman hyvin, koska niihin sisältyy aina opetuksellinen ja ekumeeninen ulottuvuus.

NUORISO- JA LAPSITYÖ

Kirkkaalla viikolla kaikki Kainuun ja Vaalan koululaiset kokoontuivat yhteiseen liturgiaan Kajaanin kirkkoon. Osallistujia oli yhteensä opettajat mukaan lukien noin 190 henkilöä.

Kristinoppileiri Kainuun nuorille pidettiin Rautalammin Purniemiessä 14.-20.6. Leirille osallistui Kainuun nuorten (14) lisäksi yksi nuori Oulusta ja ohjaajia Kajaanista, Kuopiosta, Oulusta ja Rovaniemeltä. Purniemi on erinomainen kriparileirin pitopaikka kainuulaisille, sillä Rautalampi on suhteellisen lähellä ja leiri on edullinen. Nuoret antoivat palautekyselyssä Purniemelle arvostuksen 9. Päätösliturgia toimitettiin Kajaanin ortodoksisessa kirkossa 20.6. Leirin johtavana ohjaajana toimi Maria Verikov. Leirin pappina toimi isä Reijo Marjomaa ja leirin kanttorina Kai Tulehmo.

Kainuun koululaiset ja muutamat päiväkodit yli seurakuntarajojen ovat opettajiensa johdolla vierailleet ortodoksipyhäköissä. Heille on esitelty paitsi pyhäkköjä, myös ortodoksisuutta ja seurakunnan toimintaa. Oikean tiedon antaminen lapsille vähentää ennakkoluuloja ortodoksista kirkkoa kohtaan.

Alle kouluikäisten toimintaa yritettiin käynnistää syyskuussa, mutta lastenkerhoon osallistui vain 3 alle kouluikäistä lasta.

AIKUISTYÖ JA -KERHOT

Kajaanissa toimii aktiivisesti ikonimaalauspiiri ja käsityöpiiri. Ikonimaalareita on ollut 8-10 ja he ovat kokoontuneet joka maanantai seurakuntasalille. Arvokkaan ikonimaalausperinteen säilymisestä ja maalareiden ohjaamisesta on huolehtinut jo vuosikymmeniä Leena Konttinen. Käspaikkapiirin nimellä toimiva käsityökerho kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Käsityöpiiri on keskittynyt kirkkotekstiilien ja karjalaisten käspaikkojen yms. valmistamiseen ohjatusti. Käsityöpiirin ohjaajan on toiminut Seija Mäkiäho. Korona-aikana lopetettu Kajaanin tiistaiseura toimii järjestäytymättömänä ryhmänä järjestäen kirkkokahveja ja muita seurakunnallisia tapahtumia sekä osallistuu aktiivisesti erilaisiin muihin vapaaehtoistehtäviin.

Sotkamon tiistaiseura toimii edelleen ja järjestää aktiivista toimintaa Sotkamon alueella. Toimintamuotoina ovat kirkkokahvien lisäksi perinteiset kokoontumiset kodeissa. Pappi on pyrkinyt olemaan aina kokoontumisissa paikalla.

Kuhmossa toiminta on kirkkokahvien järjestämistä ja kamarimusiikkijuhlien aikana kirkon esittelyä konserttavieraille. Joka syyskuu Kuhmon ortodoksinen kirkko on ollut mukana taiteiden yö - tapahtumassa.

Suomussalmella vapaaehtoistoiminta on heräämässä ja vapaaehtoiset pitävät tsasounan siivoustalkoita ja järjestävät kirkkokahveja.

Yhteistä pyhiinvaellusretkeä Valamon ja Lintulan luostareihin yritettiin syksyllä, mutta se jouduttiin peruuttamaan osallistujien vähäisen määrän takia.

SOTILAAT

Kainuun Prikaati ortodoksisen sotilaspapin tehtäviä oman toimen ohella hoitanut isä Reijo Marjomaa vapaaehtois pohjalta osana muuta seurakuntatyötä. Kaksi kertaa vuodessa toimitettava ortodoksinen sotilasvala Kajaanin ortodoksisessa kirkossa on aina mieliinpainuva tapahtuma niin sotilaille kuin heidän omaisilleen.

UKRAINALAISET

Kainuussa asui vakituisesti vuoden 2023 lopussa noin 600 ukrainalaista, joille oli myönnetty kotipaikkaoikeus. Määrä on ollut jatkuvasti kasvussa. Ukrainalaisista osallistuu seurakunnan jumalanpalveluksiin Kajaanissa säännöllisesti noin 15-20 henkilöä. Kolme ukrainalaista lasta on kastettu kertomusvuoden aikana ja yhden ukrainalaisen hautauspalvelus on toimitettu Kajaanissa. Ukrainalaisten, etenkin lasten, kielitaito on kohentunut huomattavasti ja älypuhelimien kääntäjien avulla on tultu hyvin toimeen ja asiat saatu selvitettyä. Seurakunnan jäsen Martti Hiltunen on toiminut vapaaehtoisena tulkkina ja on ollut aina käytettävissä. Ukrainalaiset odottavat kuumeisesti sodan päättymistä ja kotimaansa tilanteen selkiintymistä.

KIRKKOMUSIIKKI

Kirkkomusiikissa on kanttorin johdolla keskitytty jumalanpalvelusta tukevaan rukoukselliseen kirkkolauluun. Kuorossa lauloi kertomusvuonna kolme laulajaa; lukija ja basso Keijo Koskenharju, basso Esa Anttonen ja tenori Martti Ovaska. He ovat kanttorin johdolla harjoitelleet ja laulaneet tuttuja kirkkolauluja myös mieskuoroasetelmasta.

Loppuvuodesta kanttori Kai Tulehmo ilmoitti jäävänsä eläkkeelle 1.1.2025. Kainuun kanttorin tehtävää haki marraskuussa kirkkomusiikin opiskelija Pia Koivurova, jonka hippakunnan piispa määräsi hoitamaan Kainuun kanttorin tehtäviä vuoden 2025 loppuun.

PASTORAALINEN TYÖ

Seurakunnan pappi on päivystänyt kirkkoherran virastossa pääsääntöisesti maanantaista keskiviikkoon, ja muina aikoina ollut tavoitettavissa puhelimella. Suurin osa sielunhoidollisista keskusteluista sijoittuukin virastoajan ulkopuolelle. Oman papin tavoittaa aina puhelimella. Ellei heti ole voitu vastata puhelimeen, on pyritty soittamaan takaisin viimeistään seuraavana päivänä. Hiippakunnallinen päivystävän papin puhelin on parantanut papin tavoitettavuutta. Sairaala-, hoitolaitos- ja kotikäyntejä pyydetään keskimäärin kolme kertaa kuukaudessa. Syynä saattaa olla korona-aikana aloitettu aktiivinen tiedottaminen tällaisesta mahdollisuudesta. Kuolemaa lähestyvälle ja hänen omaisilleen on osoittautunut tärkeäksi tapaamisen yhteydessä toimitettu katumuksen sakramentti ja Ehtoollinen ennen pyhitetyistä Lahjoista.

DIAKONIATYÖ

Diakoniatyön ja pastoraalisen työn rajapinta on häilyvä. Yksinäiset vanhukset ja sairaat kaipaavat usein juttuseuran lisäksi myös papin kanssa keskustelua. Painopiste kertomusvuoden diakoniatyössä on ollut ukrainalaisten auttamisessa talousarvion puitteissa. Erityisesti juuri saapuessaan Suomeen ja seurakunnan alueelle, ovat ukrainalaiset sotapakolaiset usein kiireellisen avun tarpeessa. Myös joitakin vähävaraisia seurakunnan pitkäaikaisiakin jäseniä on satunnaisesti taloudellisesti autettu.

TIEDOTTAMINEN

Seurakunnallista tiedotustoimintaa on harjoitettu entiseen tapaan kolmella tavalla. Ensinnäkin kappeliseurakunta tiedottaa paikallislehdissä (Kainuun Sanomat, Koti-Kajaani, Sotkamo-lehti, Kuhmolainen, Ylä-Kainuu, Väylä ja Tervareitti) jumalanpalveluksista ja muista tapahtumista viikoittain nk. Tapahtumien Kainuu-palstalla. Tiedotteet ovat olleet tähän saakka ilmaisia. Paikallislehdet tarjoavat mahdollisuuden myös säännöllisiin hartauskirjoituksiin ja kolumneihin.

Toisena ja tärkeimpänä tiedottamisen välineenä on ollut Aamun Koitto, joka ilmestyi viisi kertaa vuodessa. Lehden liite on yhteinen koko hiippakunnan alueella ja siinä näkyvät kaikki hiippakunnan jumalanpalvelukset ja merkittävimmät tapahtumat.

Kolmantena tiedottamisen keinona ovat seurakunnan kotisivut internetissä, jonne tapahtumat päivittyvät reaaliajassa. Kotisivut tarjoavat mahdollisuuden myös muunlaiseen tiedottamiseen ja valistustyöhön, joka paperilehdissä kävisi liian kalliiksi. Kotisivuilta löytyy kuvia ja laajempia kirjoituksia. Kotisivut kehittyvät luonnollisesti koko ajan. Kotisivujen lisäksi seurakunnan tapahtumista tiedotetaan seurakunnan omalla Facebook-sivulla, johon virallisten verkkosivujen tavoin tuotetaan myös hyvälaatuista kuva- ja videomateriaalia.

EKUMENIA

Kajaanin ortodoksisen seurakunnan ekumeeniset suhteet ovat erinomaisella pohjalla. Kristittyjen yhteinen rukousviikko tammikuussa on merkittävä ja näkyvä osoitus toimivasta ekumeenisesta yhteistyöstä. Ekumeenisen rukousviikon päätösjumalanpalvelus radioitiin ja oli kuultavissa koko Kainuussa. Ekumeeninen toiminta ei perustu pelkästään ulkoisesti muodollisiin tapahtumiin, vaan se värittää vahvasti jokapäiväistä elämää niin kodeissa kuin niiden ulkopuolella. Tärkeimpänä ekumenian edellytyksenä on ollut kaikkien osapuolten ennakkoluuloton ja positiivinen suhtautuminen yhteistoimintaan. Erityisiä kiistakysymyksiä ei ole Kainuussa ollut.

Oulun katolinen seurakunta toimittaa messun Kajaanin ortodoksisessa kirkossa kerran kuukaudessa.

KAPPELISEURAKUNNAN TYÖNTEKIJÄT

Kappeliseurakunnan palveluksessa oli kokoaikaisessa työsuhteessa kaksi työntekijää: pastori Reijo Marjomaa ja kanttori Kai Tulehmo. Seurakunnanneuvosto pyysi hiippakunnan piispaa asettamaan Kainuun kappeliseurakunnan papin toimen haettavaksi syyskuussa 2024, mutta hakemuksia toimeen ei tullut. Kainuun kanttorina on toiminut yhtäjaksoisesti vuodesta 2016 Kai Tulehmo, jonka työsuhde päättyi joulukuun viimeisenä päivänä.

Osa-aikaisessa työsuhteessa ovat toimineet Kajaanin kirkon kesäopas Johanna Kononw, Kuhmon kirkon kesäopas Hilka Jokela, hautausmaan hoitaja Teija Koskenharu ja kristinoppileirin ohjaajat.

Isännöitsijät: Heikki Määränen, Kajaanin kirkko; Keijo Koskenharju, Kajaanin tsasouna; Päivi Räisänen, Sotkamon kirkko; Eeva Pulkkinen, Kuhmon kirkko; Nina Sivula, Suomussalmen tsasouna ja Hannele Niskanen, Kuivajärven tsasouna.

KAINUUN PAPISTO

Kappeliseurakunnan kirjoilla oli kertomusvuonna 6 pappia: rovasti Jarmo Hakkarainen, rovasti Pentti Hakkarainen, rovasti Kauko Ivanoff, rovasti Simo Rönty, pastori Heikki Harvola 17.9. saakka ja pastori Reijo Marjomaa. Rovasti Jarmo Hakkarainen asuu Joensuussa, mutta hänen vakituinen osoitteensa on Kajaanissa.

KAPPELISEURAKUNNAN KESKUS

Kappeliseurakunnan varsinaisena toimintakeskuksena voidaan pitää Kajaanissa sijaitsevaa Kristuksen kirkastumisen kirkkoa ja Väinämöisenkadun Pappilaa, jonka yhteydessä on myös seurakuntasali. Toimistotilojen merkitys on pienentynyt viime vuosina huomattavasti ja henkilökohtainen asiointi on vähentynyt. Seurakuntasalissa toimivat aktiivisesti erilaiset kerhot. Seurakuntasali on seurakuntalaisten keskuudessa suosittu paikka järjestää juhlia ja muistotilaisuuksia.

KATSE TULEVAISUUTEEN

Seurakuntaliitoksen kokemukset kattavat nyt kolme vuotta. Yleisesti ottaen liitoksen vaikutukset kappeliseurakunnan toimintaan ovat olleet varsin vähäiset varsinkin, jos tarkastelee asiaa seurakuntatyön näkökulmasta. Hallinnon keskittyminen on lisännyt luottamushenkilöiden ja työntekijöiden kokousmatkoja, mutta kokousten pitäminen videoyhteydellä on vastaavasti helpottanut asiaa.. Hiippakunnan piispan ja seurakunnan kirkkoherran vierailut ovat aina tervetulleita ja ovat lisänneet yhteenkuuluvuuden tunnetta ja luottamusta siihen, että myös Kainuun ortodoksien hengellisestä elämästä kannetaan huolta.

Kainuuseen on nyt etsitty pitkäaikaista pappia useaan otteeseen noin 10 vuotta. Seurakuntalaisen ja papin luottamuksellisen suhteen kehittyminen kestää usein vuosia ja senkin vuoksi olisi äärimmäisen tärkeä saada Kainuuseen pidempiaikainen pappi ja sielunpaimen.

Kainuun ortodoksinen kappeliseurakunta on yhdelle työparille maantieteellisesti sopivan muotoinen ja -kokoinen työympäristö. Keskuspaikka sijaitsee sopivasti kappeliseurakunnan keskellä, eikä mihinkään ole ylivoimainen matka.

Kajaanissa 5.3.2025

Reijo Marjomaa, Kainuun pappi

Kainuun kappeliseurakunnan vuosikertomuksen

LIITE

Kainuun kappeliseurakunnan väestötilasto kunnittain 31.12.2024
sekä muutos tilanteeseen 1.1.2024 vuoden aikana

	1.1.2024	31.12.2024	Muutos
Hyrynsalmi	9	9	+ 0
Kajaani	759	746	- 13
Kuhmo	112	108	- 6
Paltamo	52	50	- 2
Puolanka	14	15	+ 1
Ristijärvi	9	16	+7
Sotkamo	184	178	- 6
Suomussalmi	73	68	- 5
Vaala	60	58	- 2
Läsnä yhteensä	1272	1248	- 24

Kymmenen vuoden vertailu 2014-2024

	1.1.2014	1.1.2018	31.12.2024	Muutos 10 vuodessa
Hyrynsalmi	11	5	9	- 2
Kajaani	993	903	746	- 247
Kuhmo	153	135	108	- 45
Paltamo	60	58	50	- 10
Puolanka	17	16	15	- 2
Ristijärvi	18	13	16	- 2
Sotkamo	246	224	178	- 68
Suomussalmi	89	77	68	-21
Vaala	76	77	58	- 18

YHTEENSÄ MUUTOS 2014-2024 - 415

Kainuun kappeliseurakunnan vuosikertomuksen

LIITE 2

2024

PALVELUS/TAPAHTUMA	Kaj	Sot	Kuh	Suo	Kui	Pal	Vaa	Muu	Yhteensä	Osallistujia n.
Liturgia	30	10	10	10	1		2	1	71	2800
EPL-liturgia	3	1	1	1					6	185
Ehtoollisella käyntejä yht.	1250	145	135	185	25		8	45	1793	
Vigilia	15	8	1	1					25	220
Ehtoopalvelus	22	2	1	1	1				27	260
Aamupalvelus	5								5	90
Katumuskanoni	2	1	1	1					5	45
Vedenpyhitys	4	1	1	2	1			3	12	180
Kasteliturgia	2	1							3	
Kaste	8	5							13	
Hautauspalvelus	15	4		1		2			22	
Uurnan lasku ja litania	5	3		1			1		10	
Muistopalvelus/litania	35	6	3	3	3	1	2		53	
Avioliittoon vihkiminen	1								1	
Yleinen sairaanvoitelu	2								2	30
Kiitosrukouspalvelus	7	3	1	1				1	13	
Rukouspalvelus	16	3		1					20	
Ikonin pyhitys	26	2	4	3				5	40	
Kodin pyhitys	3	2	1	1			1		8	
Sairaana Ehtoollinen	23	3	10	2		2			40	
Katumuksen sakramentti	35	8	9	12	1			2	67	
Akatistos	1							1	2	45
Tiistaiseuran tilaisuus	2	5							7	80
Ekumeeninen tilaisuus	6	2							8	85

Lapin Kappeliseurakunta

Aluksi

Kappeliseurakunnan merkittävin yksittäinen tapahtuma vuonna 2024 oli Kolttasaamelaisten asuttamisen 75-vuotisjuhla, jota vietettiin kolttala-alueen kylissä Sevettijärvellä, Keväjärvellä ja Nellimissä sekä Norjan Neidenissä 23.-25.8.2024. Pyhittäjä Trifonin pyhiinvaelluksen yhteydessä. Juhala kokosi kolttasaamelaisia ja pyhiinvaeltajia kulkemaan Pyhittäjä Trifonin seuduilla.

Pyhiinvaellukseen ja juhlaan osallistui useita esipaimenia. Oman hiippakuntamme piispan KP metropoliitta Elian lisäksi tapahtumaan osallistuivat Hänen pyhyytensä Konstantinopolin ekumeenisen patriarkan Bartholomeoksen edustajana Ruotsin ja koko Skandinavian metropoliitta Kleopas, KP arkkipiispamme Leo ja KS piispa Sergei.

Erityinen ilonaihe kappeliseurakunnan alueella on ihmisten lisääntynyt kiinnostuneisuus ortodoksista kirkkoa kohtaan kuin myös jumalanpalvelusten kasvaneet osallistujamäärät eirtyisesti Rovaniemen Pyhän Apostoli Andreaksen kirkossa.

Jumalanpalvelukset

Rovaniemen pyhän Apostoli Andreaksen kirkon, Nellimin pyhän kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkon, Sevettijärven pyhän Trifon Petsamolaisen kirkon, Ivalon pyhän Nikolaoksen kirkon ja Keväjärven pyhien Boriksen ja Glebin tsasounan lisäksi jumalanpalveluksia on toimitettu eri puolilla seurakuntaa luterilaisissa kirkoissa ja seurakuntataloissa, muun muassa Inarissa, Kittilässä, Enontekiöllä, Kemijärvellä ja Utsjoella sekä yksityisomistuksessa olevassa pyhittäjä Johannes Valamolaisen tsasounassa Sevettijärvellä. Rovaniemen pappi ja kanttori ovat toimittaneet pari kertaa vuodessa jumalanpalvelukset myös Varejoen Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen tsasounassa.

Erityisiä jumalanpalveluksia on pyydetty toimitettu seurakuntalaisten merkkipäivinä kodeissa ja toisinaan pyynnöstä esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa. Papisto ja kanttorit ovat toimittaneet myös seurakuntalaisten kasteet, avioliittoon vihkimiset ja hautaustoimitukset.

Sairaanripityksiä on toimitettu tarvittaessa seurakunnan eri alueilla ja hoitolaitoksissa. Ivalossa Männikön palvelukodissa ja Koivikon palvelutalossa on järjestetty säännöllisesti jumalanpalveluksia ortodoksien runsaan määrän takia. Rukouspalveluksia on toimitettu sekä kirkoissa että kodeissa merkkipäivien yhteydessä.

Kirkkomusiikki

Rovaniemen kirkkokuorossa laulaa kolme naista ja yksi mies, jotka kaikki ovat erittäin sitoutuneita. Kuoron kehitys vuoden aikana on ollut erinomaista. Säännölliset viikkoharjoitukset pidettiin keskiviikkoisin 19-20:30. Yksi kuorolainen osallistui kesällä Valamon opiston kirkkolaulukurssille. Pääsiäiskuurossa edellisten lisäksi oli kaksi naislaulajaa, laulajia yhteensä 6. Pääsiäisharjoitukset pidettiin kahdeksana sunnuntaina kevättalven aikana. Laulajista suurin osa oli ensimmäistä kertaa tekemisissä ortodoksisen kirkkolaulun kanssa, mikä oli jonkinlainen haaste kanttorille. Loppujen lopuksi yöpalvelus meni resursseihin nähden hyvin, ja uusille laulajille jäi hyvä mieli sekä halu osallistua tulevana vuonna uudelleen.

Ivalossa toimii aktiivinen kirkkokuoro, joka harjoittelee säännöllisesti. Kuorossa oli vuoden aikana keskimäärin kahdeksan laulajaa. Ivalon kuoro järjesti vuoden aikana kolme konserttia, yhden Ivalossa ja kaksi Saariselällä. Konsertit kokosivat yhteensä 250 kuulijaa ortodoksisen kirkkomusiikin äärelle.

Tiedotustoiminta

Kappeliseurakunnan toiminnasta on tiedotettu Aamun-koitto -lehden lisäksi monipuolisesti seurakunnan viestintäkanavien kautta. Seurakunnan internet-sivuja käytetään kaiken ns. virallisen viestinnän kanavana. Sosiaalisen median kanavista Facebook ja Instagram ovat merkittäviä tiedottamisen kanavia ja ne tavoittavat jäsenistöä suuremman joukon. Kappeliseurakunnan sosiaalisen median kanavia seurataan aktiivisesti ja niillä on seuraajia huomattavasti enemmän kuin jäseniä omalla alueella. Esimerkiksi kappeliseurakunnan Facebook-tiliä seuraa yli 2400 henkilöä ja sivustolla on kuukausittain kymmeniätuhansia katselukertoja. Toiminnasta on tiedotettu myös Inarilainen-lehdessä, muissa paikallislehdissä sekä seurakunnan ilmoitustauluilla. Alueellisista jumalanpalveluksista sekä yksittäisistä tapahtumista on tiedotettu seurakuntalaisia myös henkilökohtaisilla kirjeillä ja puhelinsoitoilla.

Diakonia- ja lähetystyö sekä vapaaehtoistoiminta

Diakoniatyön määrä ja diakonia-avun tarve kasvaa tasaisesti, taloudellisia haasteita on yhä useammalla. Hävikkiruokajaosta luovuttiin resurssipulan vuoksi. Diakoniatilapala järjestettiin Petsamo-salilla perjantaisin tammikuusta toukokuuhun ja lokakuusta joulukuuhun. Iltapalalla kävi keskimäärin 15 henkilöä. Tämän lisäksi elintarvikeapua on jaettu sitä pyytäneille täsmälahjoituksina. Vuoden 2024 aikana ruokakassien jakamisesta siirryttiin pääosin lahjakorttiavustuksiin työntekijäresurssin säästämiseksi. Jouluruokakasseja jaettiin Rovaniemen ja Inarin kuntien alueella.

Rovaniemen alueen ruoka-aputoimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä ihmisten auttamiseksi. Yhteistyö Rikosseuraamuslaitoksen kanssa jatkui, yhteiskuntapalveluksen suorittajia oli yksi Rovaniemellä. Kappeliseurakunta on aktiivisesti osallistunut kirkon lähetystyöhön yhteistyössä Filantropia ry:n kanssa. Myös Lintulan luostarin hyväksi on kerätty varoja muutamilla kirkkokahveilla.

Ihmisiä kannustettiin osallistumaan erilaisiin toimintoihin, mm diakoniailtapalalle, kirkkokahveille ja useisiin toimintapiireihin ortodoksisuuden ja kirkkomusiikin parissa. Rovaniemellä vapaaehtoiset avustivat kirkkokahvien ja tapahtumien järjestämisessä, diakoniailtapalan tarjoamisessa, kirkon ja Petsamo-salin siistimisessä ja koristelussa, pihatalkoissa keväällä ja syksyllä sekä kesäkukkien istuttamisessa, kastelemisessa ja ruohon leikkuussa kesäaikaan. Vapaaehtoisten merkitys on suuri monipuolisen seurakunnallisen toiminnan järjestämisessä. Kappeliseurakunnan alueella kokoonnutaan lähes poikkeuksetta jokaisen liturgian jälkeen kirkkokahveille. Tämä on hyvin pitkälti aktiivisten vapaaehtoisten ansiota.

Seurakuntapiirit

Seurakuntapiirit toimivat kohtuullisen hyvin Kittilässä, Kemijärvellä, Ivalossa, Inarissa, Nellimissä, Sevettijärvellä ja Utsjoella. Kaikki piirit ovat vahvasti yhteydessä omaan seurakuntaan ja toisiinsa. Niillä on paikallinen yhdyshenkilö, joka on koollekutsuja ja joka pitää yhteyttä nimikkotyöntekijään seurakunnassa.

Kerran kuukaudessa järjestettävään kokoontumiseen kuuluu etäyhteydellä osallistuttavat jumalanpalvelus, hengellinen opetus ja Filantropian osuus sekä paikallisesti toteutettava oma ohjelma kahvin/teen lomassa. Malli toimii laajalla alueella ja se tavoittaa monia ihmisiä, vaikka työntekijöitä on vähän. Tarpeetonta matkustamista vältetään. Piirit ovat selkeästi seurakunnan toimintaa ja niillä on selkeä päämäärä: kasvu kirkon täyteen jäsenyyteen. Filantropian mukanaolo on tärkeää, koska ehyt kristillinen palvelu on aina kansainvälistä ja paikallista.

Nuoriso- ja lapsityö

Lasten kerho kokoontui Rovaniemellä viikottain kouluvuoden aikana. Erityistä ohjelmaa lapsille järjestettiin Rovaniemellä liturgian jälkeen kaksi kertaa vuoden aikana. Kristinoppileiri järjestettiin yhteistyössä ONL ry:n kanssa kesäkuussa Valamon luostarissa. Rovaniemellä järjestettiin kaksi nuorten viikonlopputapahtumaa. Ivalossa kokoontuu säännöllisesti perhekerho.

Työntekijöiden muut tehtävät

Kanttori Kaisa Pahkala on kirkolliskokousedustaja ja toimii Oulun hiippakunnan varsinaisena luottamusmiehenä. Ivalon pappi Heikki Harvola on Oulun ortodoksisen hiippakunnan edustaja Pohjois-Kalotin kirkkojen verkoston hallituksessa. Isä Heikki on myös osallistunut työryhmän jäsenenä Saamelaisten kirkkopäivien järjestelyihin. Kappeliseurakunnan pappi Jaakko Vainio on kirkolliskokousedustaja ja kirkollishallituksen varajäsen ja toimii sotilaspappina Lapin rajavartiostossa, ortodoksisen kirkon nimeämänä edustajana Saamelaisten totuus- ja sovintokomission parlamentaarisessa seurantaryhmässä, jäsenenä kolttakulttuurisäätiön hallituksessa (vuoden 2024 loppuun) sekä kirkon edustajana Suomen ekumeenisessa neuvostossa. Isä Jaakko on myös ortodoksisten pappien liiton puheenjohtaja ja kirkon TES –neuvotteluryhmän jäsen.

Laoin kappeliseurakunta, Jumalanpalvelustilasto 2024

Seurakunnan pyhäköt:

Rovaniemi, Pyhän Apostoli Andreaksen kirkko

	lkm	Läsnä	eht.osall.	Läsnä ka.
Liturgia	48	1786	1518	37,2
EPL	7	116	109	16,6
vigilia	12	193		16,1
ehtoopalvelus	25	334		13,4
aamupalvelus	9	253		28,1
katumuskanoni	4	45		11,3
Vedenpyhitys	2	72		36,0
Akatistos	1	15		15,0
Muu palvelus	1	11	10	11,0
yhteensä:	109	2825	1637	25,9

Ivalo, Pyhän Nikolaoksen kirkko

	lkm	Läsnä	eht.osall.	Läsnä ka.
Liturgia (sis EPL:t)	18	275	210	15,3
vigilia	8	72		9,0
ehtoopalvelus	6	71		11,8
aamupalvelus	13	52		4,0
katumuskanoni	1	8		8,0
Vedenpyhitys	1	15		15,0
yhteensä:	47	493	210	10,5

Sevettijärvi, Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

	lkm	Läsnä	eht.osall.	Läsnä ka.
Liturgia (sis EPL:t)	15	213	199	14,2
vigilia	1	12		12,0
ehtoopalvelus	6	71		11,8
katumuskanoni	1	8		8,0
Vedenpyhitys	1	28		28,0
yhteensä:	24	332	199	13,8

Nellim, Pyhän kolminaisuuden ja pyhittäjä Trifon Petsamolaisen kirkko

	lkm	Läsnä	eht.osall.	Läsnä ka.
Liturgia (sis EPL:t)	17	347	272	20,4
vigilia	2	87		43,5
ehtoopalvelus	2	87		43,5
Vedenpyhitys	1	15		15,0
yhteensä:	22	536	272	24,4

Keväjäjärvi, Pyhien Boriksen ja Glebin tsasouna

	lkm	Läsnä	eht.osall.	Läsnä ka.
Liturgia	2	43	35	21,5
vigilia	1	16		16,0
ehtoopalvelus	1	12		12,0
Vedenpyhitys	1	27		
rukouspalvelus	1	98		98,0
yhteensä:	6	196	35	32,7

Muut:

Sevettijärvi, p. Johannes valamolaisen tsasouna

Liturgia	1	13	13	13,0
Vedenpyhitys	1	13		13,0

Kemijärvi

Liturgia	5	109	77	21,8
EPL	1	19	15	19,0

Kittilä

Liturgia	4	53	35	13,3
Vigilia	2	10		5,0
Ehtoopalvelus	1	8		8,0

Sodankylä

Liturgia	1	8	6	8,0
----------	---	---	---	-----

Utsjoki

Liturgia	3	28	24	9,3
Vedenpyhitys	1	23		23,0
ehtoopalvelus	3	21		7,0

Inari

Liturgia	1	10	8	10,0
EPL	1	8	5	8,0

Mänikön ja Koivikon Hoitokodit, Ivalo

Liturgia	7	73	56	10,4
----------	---	----	----	------

Neiden, Norja

vedenpyhitys	1	98		
muistopalvelus	1	98		

Sairaanriipitykset/rukouspalvelus ja ehtoollinen

	45	75	62	1,7
Muut yhteensä:	79	667	301	8,4

	lkm	Läsnä	eht.osall.	Läsnä ka.
Kaikki yhteensä:	287	5049	2654	17,6

Muut toimitukset koko seurakunta**lkm**

Hautaus	11
kaste	7
mirhavoitelu	3
katumus	51
avioliittoon vihkiminen	2
kodinpyhitys	8
muistopalvelus	28
muut palvelukset	9
119	

Kunta	Miehiä	Naisia	Yhteensä
Alavieska	1	2	3
Enontekiö	3	3	6
Hailuoto	2	2	4
Hyrynsalmi	5	4	9
Ii	10	13	23
Inari	179	151	330
Kajaani	343	403	746
Kalajoki	3	10	13
Kemi	49	64	113
Kemijärvi	10	13	23
Keminmaa	12	17	29
Kempele	26	44	70
Kittilä	12	20	32
Kolari	4	6	10
Kuhmo	40	68	108
Kuusamo	20	28	48
Liminka	14	14	28
Lumijoki	1	1	2
Merijärvi	0	1	1
Muhos	56	59	115
Muonio	0	3	3
Oulainen	10	12	22
Oulu	506	639	1145
Paltamo	19	31	50
Pelkosenniemi	0	1	1
Pello	5	6	11
Posio	3	5	8
Pudasjärvi	7	10	17
Puolanka	9	6	15
Pyhäjoki	3	1	4
Raahe	30	42	72
Ranua	2	2	4
Ristijärvi	6	10	16
Rovaniemi	180	200	380
Salla	3	3	6
Savukoski	2	2	4
Siikajoki	5	2	7
Siikalatva	10	6	16
Simo	0	9	9
Sodankylä	21	32	53
Sotkamo	87	91	178
Suomussalmi	32	36	68
Taivalkoski	3	8	11
Tervola	16	16	32
Tornio	40	38	78
Tuntematon	26	37	63
Tyrvävä	6	10	16

Pohjois-Suomen ortodoksinen seurakunta
Äidinkieli muu kuin suomi

Amhara	14
Arabia	2
Armenia	2
Bulgaria	3
Englanti	9
Espanja	1
Hollanti	1
Inarinsaame	1
Karjala	10
Koltansaame	17
Kreikka	22
Moldavia	5
Pohjoissaame	1
Romania	11
Ruotsi	4
Saame	51
Saksa	1
Serbokroatia	6
Tigrinja	5
Ukraina	36
Venäjä	276
Vietnam	1
Viro	4

Tilastotietoja kirkon väestöstä vuodelta 2024

Seurakunta	Kokonais- jäsenmäärä 1.1.2024	Kastettu	Kuollut	Srk:aan muuttanut	Srk:sta muuttanut	Kirkkoon liittyneet	Kirkosta eronneet	+Lis -Väh	Kokonais- jäsenmäärä 31.12.2024	Poissa- olevat	Läsnäoleva jäsenmäärä 31.12.2024
Helsinki	21838	45	223	340	302	544	451	-64	21774	1135	20639
Kaakkois-Suomi	3870	4	44	93	127	85	85	-79	3791	132	3659
Turku	3253	17	36	76	65	182	107	60	3313	155	3158
Helsingin hiippakunta	28961	66	303	509	494	811	643	-83	28878	1422	27456
Joensuu	6311	30	95	144	137	49	71	-83	6228	226	6002
Jyväskylä	2112	8	32	59	77	51	40	-38	2074	123	1951
Kuopio	5481	19	116	104	89	46	74	-119	5362	161	5201
Saimaa	1756	7	28	69	68	74	34	18	1774	52	1722
Taipale	2301	11	61	48	65	21	22	-70	2231	56	2175
Kuopion ja Karjalan hiippakunta	17961	75	332	424	436	241	241	-292	17669	618	17051
Pohjois-Suomi	4440	12	72	67	96	80	69	-91	4349	302	4047
Tampere	4383	15	47	164	117	203	98	117	4500	182	4318
Oulun hiippakunta	8823	27	119	231	213	283	167	26	8849	484	8365
Seurakunnat yhteensä	55745	168	754	1164	1143	1335	1051	-349	55396	2524	52872
Suomen ort. keskusarkisto	193	0	0	0	0	0	0	0	193	193	0
Lintulan luostarseurakunta	7	0	0	0	0	0	0	-1	6	0	6
Valamon luostarseurakunta	12	0	0	0	0	0	0	0	12	0	12
Suomen ortodoksinen kirkko yhteensä	55957	168	754	1164	1143	1335	1051	-350	55607	2717	52890

* Kokonaisjäsenmäärä = läsnäolevat + poissaolevat

* +Lis/-Väh = kokonaisjäsenmäärien 1.1.2024 ja 31.12.2024 suhde